

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení autora diplomové práce: **Jakub Míka**

Název diplomové práce: **Uplatnění nároků ze směnky v rozhodčím a soudním řízení**

Oponent diplomové práce: **JUDr. Alena Bányaiová, CSc.**

Diplomová práce byla v souladu s *pokynem děkana č. 23D/2011 ze dne 2. 8. 2011, kterým se stanoví postup při ověřování originalnosti vysokoškolské kvalifikační práce*, prověřena antiplagiátorským programem THESES, který vykázal 15 % shodu diplomové práce s jinými díly.

Autor zvolil za téma své diplomové práce problematiku týkající se směnečného práva propojenou s procesními aspekty uplatnění nároků ze směnky v rozhodčím a soudním řízení. Téma diplomové práce je velmi zajímavé a neotřelé. Přestože úprava směnečného práva v rámci českého právního řádu sahá až do dob první republiky, jde o téma stále aktuální, které není svou povahou jednoduché. Jak autor v úvodu své práce podotýká, směnky jsou platebním instrumentem s dlouhou historií, stály v podstatě u počátku obchodních vztahů a významně přispěly rozvoji mezinárodního obchodu. Ve světě financování i obecně v obchodněprávních vztazích vůbec směnky hrají stále významnou roli a jsou jedním z častých zajišťovacích instrumentů.

Autor si za cíl práce vytknul porovnat a zhodnotit výhody a nevýhody a rozhodčího řízení oproti soudnímu řízení při uplatňování nároků ze směnek, jakož i analyzovat praktické využití směnek v dnešní době. Značná část práce je tak věnována procesním aspektům a uplatňování nároků ze směnek, včetně specifík rozhodčího řízení a posuzování arbitrability jednotlivých typů sporů souvisejících se směnkami.

Práce je členěna do sedmi kapitol včetně úvodu a závěru, je opatřena předmluvou, seznamem použitých zkratk a na konci je rovněž seznam použité literatury. Autor svou práci začíná historickým exkurzem, pohledem do historie vzniku směnky, historie rozhodčího řízení a historie uplatňování nároků ze směnek vůbec. Velmi přínosné a zajímavě pojaté je plastické vysvětlení vývoje směnky a její role v obchodního vztazích v dobách dávno minulých na

ilustrativních příkladech. Pokud jde o popis vývoje rozhodčího řízení, patrně bych tuto část řadila až za obecnější část o vymáhání směnečných nároků obecně.

Další kapitoly popisují směnku, její náležitosti, praktické aspekty související s autenticitou a osvědčením či ověřením pravosti podpisů jednotlivých aktérů směnečného vztahu podepsaných na směnce. V tomto kontextu na straně 14 autor odkazuje na judikaturu Nejvyššího soudu a Ústavního soudu, ovšem bez bližšího určení. Budu ráda, pokud tyto odkazy autor při ústní obhajobě blíže konkretizuje. V rámci charakteristiky směnky autor popisuje její abstraktní charakter. V této souvislosti cituje na straně 17 před částí zabývající se relativností jako vlastností směnečného vztahu R. Chalupu. Význam této citace není příliš jasný, bude vhodné, aby autor při ústní obhajobě práce objasnil, kam touto citací mířil, co jsou skutečnosti mimo směnečný vztah sloužící k obraně směnečného dlužníka, resp. jak mohou být k obraně využity.

V navazujících kapitolách, zejména kapitole 4, autor rozebírá procesní stránku věci a zabývá se uplatněním směnečných nároků v rozhodčím a soudním řízení. Pokud jde o rozhodčí řízení, velkou část věnuje otázce spotřebitelských sporů (str. 46 a násl.), která však v současné době není pro rozhodčí řízení relevantní a vnímám ji tedy v takové obsáhlosti jako nadbytečnou. Zároveň tato část není příliš konkrétně vztažena k směnečným sporům v rozhodčím řízení. Autor v kapitole 4 a kapitole 6 obecně vymezuje výhody rozhodčího řízení a uzavírá, že ve směnečných sporech je velmi těžké určit, zda pro spory ze směnky je vhodnější soudní řízení, anebo řízení rozhodčí. Lze s autorem souhlasit, že oba druhy řízení mají svá pro i proti a v podstatě záleží na typu sporu, toho, zda hodnotíme věc pohledem potenciálního žalobce či žalovaného a rovněž toho, jak komplexní chceme spor mít. Mám dojem, že se trochu přiklání na stranu rozhodčího řízení, a to i z hlediska jednodušší mezinárodní vykonatelnosti rozhodčích nálezů.

V kontextu zahraničního prvku by se autor mohl při ústní obhajobě zaměřit více na přeshraniční aspekty směnečného práva a toho, zda by bylo možné vést řízení o směnce vystavené podle cizího práva jako směnečné řízení, například zda by bylo možné žádat o vydání směnečného platebního rozkazu pro směnku podle cizího práva, např. podle práva státu New York, USA.

Autor při svém zkoumání pracuje nejen s českou odbornou literaturou, ale rovněž v určitém, byť omezeném rozsahu pracuje s literaturou zahraniční, což velmi oceňuji. Oceňuji rovněž práci s judikaturou. Poznámkový aparát odpovídá požadavkům na diplomovou práci.

Práce je psána čtivým a kultivovaným jazykem. Závěry práce jen shrnují předcházející analýzy a obsahují závěry přiměřené rozsahu práce a požadavkům na diplomovou práci. Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 30. 4. 2024

JUDr. Alena Bányaiová, CSc.,